

Miért fontos az oktatási rendszer a Svájci Nemzeti Bank számára?

2016. november 21.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

Jóváhagyta:

1. Kontextus

A Svájci Nemzeti Bank (Schweizerische Nationalbank, SNB) elnöke, Thomas Jordan 2016. szeptember 6-án tartott beszédet a Luzerni Egyetem Gazdaságtudományi Karának ünnepélyes megnyitása alkalmából. A kar különlegessége, hogy **Luzern kanton választói 2014-ben népszavazáson támogatták az alapítását**, ugyanakkor a kantonnak nem álltak rendelkezésére az ehhez szükséges anyagi források. **Az egyetem a finanszírozás előteremtésére pénzgyűjtésbe kezdett. 2016 nyaráig a támogatók – alapítványok, vállalatok, magánszemélyek – 4,1 millió svájci frankot biztosítottak.¹ A kar létrehozásához az SNB is hozzájárult, 100 000 és 500 000 frank közötti összeggel.² A kar 200 hallgatóval kezdi meg működését, középtávon pedig 600 fős hallgatói létszám elérése a cél.³**

2. Miért célja az SNB-nek az erős oktatási rendszer?

Thomas Jordan elmondta, hogy az SNB pénzügyi hozzájárulása is azt bizonyítja, hogy **a bank elkötelezett a magas színvonalú gazdasági oktatás mellett**. Egyrészt a banknak tájékozott és motivált munkaerőre van szüksége, másrészt az egyetemek fontos szerepet játszanak a tudás- és véleménycseré terén.

A bank ugyanis akkor tudja optimálisan ellátni feladatát, ha a tudomány releváns eredményeit beépíti a döntéshozatali folyamataiba. **A tapasztalatcserére, tehát az SNB és az egyetemek közötti együttműködésre számos lehetőség van: közös tanulmányok és cikkek, az SNB alkalmazottak által tartott szemináriumok és kurzusok, az egyetemi oktatók által az SNB-nél tartott szemináriumok, valamint a közösen szervezett konferenciák formájában.** Ez az egyik legjobb módja annak is, hogy a bank kitűnő kutatókat ismerjen meg és alkalmazzon.

Az SNB törekszik arra is, hogy **kutatási eredményeinek nagy részét és az SNB által gyűjtött gazdasági adatokat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegye**. Csak azokat a tanulmányokat tartja házon belül, amelyek közvetlenül a monetáris politika megvalósításához szükségesek. Ezek ugyanis olyan információkat tartalmazhatnak, amelyek nem kívánatos üzeneteket is közvetíthetnek a gazdaság szereplőinek. Nyáron jelent meg első alkalommal az éves szinten kiadni tervezett „SNB Research Report”, mely átfogó képet nyújt a bank kutatási eredményeiről. Az „SNB Research Update” pedig félévente mutatja be a legfrissebb eredményeket, de az egyes kutatásokat külön-külön is elérhetővé teszik „SNB Economic Studies” és „SNB Working Papers” formájában. Egy évvel ezelőtt indítottak el egy új internetes adatbankot, amely könnyen hozzáférhetővé teszi az SNB által gyűjtött adatokat a kutatók és az oktatók számára és a nyilvános adatbázist a következő években folyamatosan bővítik.

Azonban nemcsak az akadémiai szintre helyezik a hangsúlyt, hanem az egész lakosságra tekintettel alakították ki az „iconomix” névre keresztelt⁴ képzési és információs kínálatukat, valamint támogatják a középiskolák tanári karait is. A bank tevékenységének a gazdaság egészére gyakorolt hatásait hivatott bemutatni a „Mi nemzeti bankunk” („Unsere Nationalbank”) mobilalkalmazás is.

A bank elnöke **három üzenetet fogalmazott meg** az oktatási rendszer kapcsán:

1. **Privilegiumnak tekinthető az, hogy valaki egy svájci egyetemen tanulhat, oktathat, vagy kutathat, hiszen az állam és a társadalom teremti elő ennek feltételeit.** Cserébe az egyetemeken végzettekkel kapcsolatban jogos elvárás, hogy járuljanak hozzá Svájc fejlődéséhez, az oktatók pedig annak tudatában tevékenykedjenek, hogy a hallgatók nemcsak tudást, hanem világnézetet is elsajátítanak tőlük.

---

¹ https://www.unilu.ch/fileadmin/universitaet/verwaltung/oea/dokumente/mm/2016/MM-2016-07-27_Anhang_Donationenliste.pdf

² A donorlistán csak adakozói kategóriák szerepelnek a konkrét összeg feltüntetése nélkül.

³ <http://www.luzernerzeitung.ch/nachrichten/zentralschweiz/lu/Uni-Luzern-hat-umstrittene-Wirtschaftsfakultaet-offiziell-eroeffnet;art92,816410>

⁴ <https://www.iconomix.ch/en/>

2. A színvonalas egyetemek mellett fontos rámutatni **a svájci oktatási rendszer egyéb erősségeire** is: a **föderalista jelleg és a decentralizált döntéshozatal** miatt az oktatás jól alkalmazkodik regionális különbségekhez; a **duális rendszer** gyorsan reagál a munkaerő-piaci igények változására; továbbá az **átjárható** oktatási rendszer lehetővé teszi a társadalmi felemelkedést.

3. Az oktatási rendszernek nemcsak gazdasági, hanem politikai jelentősége is van. **A képzettség általánosan magas szintje előfeltétele annak, hogy jelentős fontosságú, komplex kérdéseket a közvetlen demokrácia révén döntsön el a társadalom.** Az oktatási rendszer segíti a munkaerőpiaci integrációt, és annak átjárhatósága biztosítja, hogy ne alakuljanak ki társadalmi „kaszatok” illetve bizalmatlanság az elit és a társadalom többi része között.

Thomas Jordan határozott **elvárásokat** is megfogalmazott: **az egyetemeknek és a Luzerni Egyetem új karának is konkrét, használható javaslatokat kell szállítaniuk a svájci gazdaságpolitika számára.** Ez a költségvetési politika, a nyugdíjrendszer és az egészségügyi rendszer kapcsán kiemelten fontos.